

Fönstret är öppet, sätt igång

Vi är den sista generationen som har möjlighetsfönstret öppet, men det går för sakta. Maria Wetterstrand från Milttton Pupose och Darja Isaksson från Vinnova utmanar ursäkterna och inspirerar till handling.

Det som var "omöjligt" i början av 2000-talet visade sig vara fullt möjligt, sa Maria Wetterstrand, apropå Kyotoprotokollet där Sverige fick öka med högst fyra procent miljöpåverkande utsläpp. Farhågorna var att det skulle föröda ekonomin.

- I själva verket är det ofta enklare än man först tror att ställa om, att göra stora förändringar.

Maria Wetterstrands programpunkt hade titeln "Från *måste* till *vill*", men även om motivation och vilja är viktigt så tror hon mer på piskor än på morötter.

- Reglering är rätt bra faktiskt, det behövs, men jag är trött på att vi säger att vi **MÅSTE** ta ett större miljöansvar. Det kommer inte att hända utan att det finns vilja också. Konkret: *Vem måste vad?* Utan det svaret blir det ingen aktivitet.

Några råd från Maria Wetterstrand:

- Målen ska vara ambitiösa, det ska vi inte vara rädda för.
- Ansvar ska fördelas tydligt: Vem ska vad? Knuffa inte ansvaret på andra, titta i den egna organisationen och bestäm vad som ska göras.
- Engagemang är en lika stark drivkraft som ekonomi. De organisationer som tänker "kan och vill" får mer kraft och lyckas bättre än andra.
- Tillåt experiment, skapa mer flexibilitet för att prova.
- Alla regioner behöver inte göra samma sak. Att göra olika är bra, lär av varandra!

Policypolinerig ökar farten

Vi är den sista generationen som har möjlighetsfönstret öppet där vi kan driva förändringen, sa Darja Isaksson, om det akuta behovet av Omställning!

- Det går för sakta! Vi måste samverka. Det vi har gjort hittills räcker inte.

Darja Isaksson gav exemplet med det ökande antalet äldre multisjuka:

- Förebyggande åtgärder finns inte i riktigt i regionernas budget trots att de vet att kostnaden med allt fler äldre sjuka, kommer att knäcka dem. Insatser som kompletterar varandra är viktigt.

I stället för att bli rädda när något inte fungerar ska vi ta in det och hitta nya verktyg, sa Darja Isaksson.

- Innovation händer inte själv, det behövs policypollinerig, inte silos. Och försöksverksamhet är viktigt. Det behövs anpassade, riskbedömda experiment och innovationsdrivande upphandlingar.

Hon poängterade att det krävs många olika innovationer, inte bara tekniska utan även innovativa affärsmodeller, beteenden och sociala kontrakt.

- Det behövs systemdemonstratorer, och att koppla ihop kedjor i ett systemperspektiv”, sa Darja Isaksson, och på frågan om hur regioner blir heta i Vinnovas ögon svarade hon:
- Regioner som visar att de KAN samverka inom regionen, och de som inte fastnar i sitt regionala perspektiv utan ser till att deras styrkor, blir en resurs för alla regioner.